CE MAI FACEŢI DOMNILOR ŢĂRANI? MAI RĂBDĂM, DOMNILOR DEPUTAŢI!..

În legătură cu faptul că instituţiile bancare din Transnistria au deschis conturi în banca centrală a Rusiei, iar conturile gospodăriilor au fost înghețate, acestea s-au pomenit într-o situaţie penibilă. După cum i-a relatat corespondentului agenţiei Moldova-pres dl Mihail Cudacov, vicepreşedinte al colhozului "Copanca", gospodăria nu are de unde lua bani pentru achiziţionarea combustibilului şi lubrifianţilor, a materialului semincer, de asemenea, nu poate face împrumuturi. Circa 300 mii ruble sînt necesare pentru a procura seminţe de mazăre, porumb, floarea-soarelui, circa 500 mii - pentru achiziţionarea de produse petroliere. Totodată, oamenii n-au primit salariul pe luna februarie şi nu se ştie dacă îl vor primi şi în martie, transmite Moldova-pres.

ÎN CETATEA DE SCAUN A MOLDOVEI, UITATĂ DE URMAŞI...

*** De 50 de ani încoace unii încearcă să aducă la cunoştinţa opiniei publice mondiale nedreptatea ce li se face, iar alţii se străduiesc din răsputeri să justifice o tîlhărie**
*** La tezaurul spiritual al neamului nostruveghează duhul lui Ştefan cel Mare**
*** Veni-va oare ziua cînd toţi românii îşi vor pleca fruntea, cu nesfîrşită smerenie într-un fierbinte: "Mulţumescu-Ţi Ţie, Doamne, că ai auzit glasul sfînt al clopotului de la Putna!"?**
*** Toate documentele ecleziastice pentru canonizarea lui Ştefan cel Mare, care va avea loc în prima jumătate a anului 1992, au fost înaintate patriarhiei române.**
*** "Între Ucraina şi România însuşi bunul Dumnezeu a săpat hotar veşnic prin apa Nistrului"!**

Ar fi firesc ca numai rîurile să despartă ţinuturile, oraşele şi satele unui popor. Aşa cum constata gentilomul francez Charles de Joppecourt, însoţitorul principilor poloni pentru ridicarea în scaun a lui Alexandru Movilă: "Mai este un rîu, care se cheamă Prut, şi care desparte ţara (Moldovei) în două părţi aproape egale..." Or, după cum recunoştea Martin Chemetovski, palatin de Braţlav la 1703: "Între Ucraina şi România însuşi bunul Dumnezeu a săpat hotar veşnic prin apa Nistrului.

Desigur, aşa ar fi fost firesc...

Buneii celor care au vrut să întoarcă apele rîurilor nordice spre sud au fost însă nespus de preocupaţi de croirea unor hotare artificiale. În urma unor decizii cu consecinţe triste Prutul a ajuns să împartă un neam în două ţări, iar prin inima Bucovinei a fost tras un uriaş gard de sîrmă ghimpată. Astfel, cu blîndeţea lor proverbială, unii încearcă de cincizeci de ani să aducă la cunoştinţa opiniei publice mondiale nedreptatea ce li s-a făcut, iar alţii, lipsiţi atît de scrupule, cît şi de dovezi concludente, se străduiesc din răsputeri să justifice o tîlhărie. Pentru Ţara de Sus a Moldovei lucrurile se prezintă astfel pînă astăzi.

Bunăoară, un ziar sucevean susţine rubrica "Bucovina - pămînt românesc", iar cele ucrainene din Cernăuţi - genericul "Bucovina - pămînt slav". În corul celor din urmă se aud note false - majoritatea autorilor au poposit

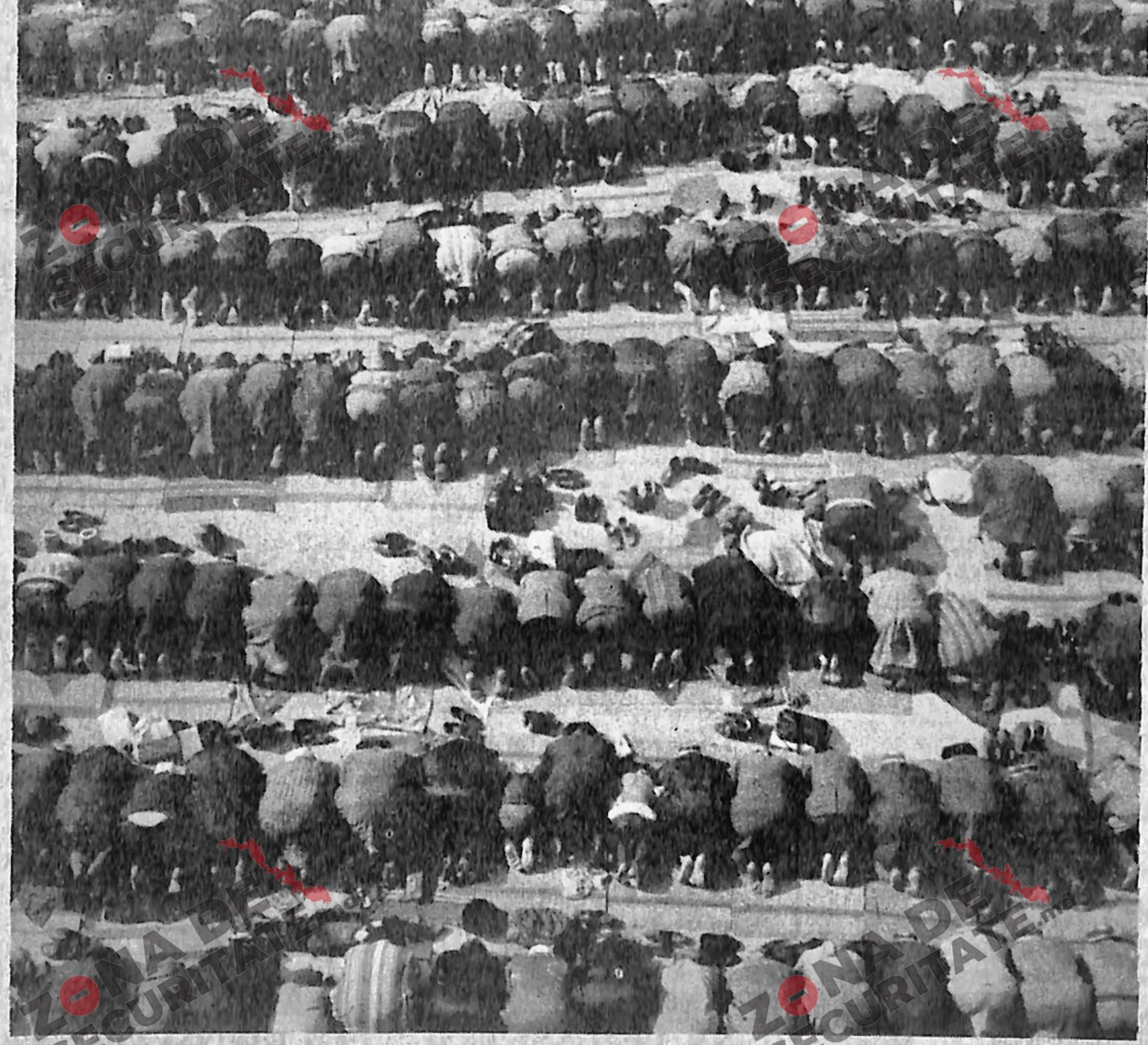
Tov. Smirnov, ваши идеалы более чем очевидны...

gard de sîrmă ghimpată. Astfel, cu blîndeţea lor proverbială, unii încearcă de cincizeci de ani să aducă la cunoştinţa opiniei publice mondiale nedreptatea ce li s-a făcut, iar alţii, lipsiţi atît de scrupule, cît şi de dovezi concludente, se străduiesc din răsputeri să justifice o tîlhărie. Pentru Ţara de Sus a Moldovei lucrurile se prezintă astfel pînă astăzi.

Bunăoară, un ziar sucevean susţine rubrica "Bucovina - pămînt românesc", iar cele ucrainene din Cernăuţi - genericul "Bucovina - pămînt slav". În corul celor din urmă se aud note false - majoritatea autorilor au poposit doar mai ieri pe aceste meleaguri şi ignorează cu desăvîrşire documentele istorice. Se mizează mai cu seamă pe un crez şi o aspiraţie veche ucraineană, că cerul, aerul, apa şi pămîntul pe unde a călcat ucraineanul rămîn de-a pururi ale lui. Şi trebuie să-i dăm dreptate, precum ni se indică "de sus" să o facem. Deci e vorba de o dreptate aparte, la comandă din oficiu. Dar ce te faci cu documentele istorice? Cu prezenţa românilor în Ucraina? Chiar dacă sînt duşi cu zi ce trece tot mai departe de casă...

În ultimele secole străinii au sfîrtecat Ţara de Sus a Moldovei cu hotare şi... tranşee de apărare împotriva celor de un cuget şi o simţire. Să trecem peste ele, plătind vămile cu propria conştiinţă, şi să ajungem la Cetatea de scaun a Moldovei, uitată de urmaşi.

Gh.GORDA

SATE CU UN DESTIN SIBERIAN?

De ce, Doamne, românul trebuie să-şi ducă viaţa, tăinuindu-şi limba, tradiţiile, obiceiurile?.. Astăzi mă conving că pentru cei de peste hotarele ţării comunismul a fost o dublă calamitate, fiind trataţi ca o populaţie fără entitate etnică, morală, culturală. Politica brutală a deportărilor a făcut să apară pe harta fostei Uniuni noi sate de români. I-am auzit la treizeci de km de oraşul Frunze, ştim de existenţa lor pe întinsurile siberiene. Dar constatăm că există localităţi româneşti şi în regiunea Cernăuţi a căror soartă puţin prin ce se deosebeşte din punct de vedere spiritual de destinul aşezărilor din fundul Siberiei?

Recent, din iniţiativa Societăţii pentru cultură şi literatură română din Bucovina, filiala Suceava, am participat la prima reuniune a românilor bucovineni de pretutindeni "Autohtonie şi diasporă bucovineană", organizată sub patronajul Societăţii pentru cultură românească cu "Mihai Eminescu". Am dorit de mulţi ani să aud cum vorbesc şi să cunosc cum gîndesc fraţii mei de sub ocupaţie străină. Prima vizită la Cernăuţi am făcut-o în iarna lui 1988. Am cutreierat oraşul în lung şi în lat şi m-am convins că frica mai stăpînea cugetele românilor din nordul Bucovinei.

Recenta călătorie am făcut-o în mijlocul oamenilor, care s-au născut la Cernăuţi. Printre ei doamna Maria Popovici, soţia scriitorului Eugen Popovici, care a avut o tipografie la Cernăuţi, rudă cu Traian Popovici, fost primar al oraşului în timpul prigoanei evreilor din anii războiului, pentru salvarea cărora aceştia i-au înălţat la Ierusalim un monument. Apoi doamna Oltea Caşacariu, nepoata marelui istoric Dimitrie Onciul şi alte personalităţi marcante.

M-am simţit deosebit de bine în familia Valentinei şi a lui Vasile Ruşciac din Ostriţa, Hliboca. Dumnezeu să le ajute de-a pururea acestor oameni şi tuturor acelora care nu se ruşinează de limba lor, că tare mi-au încălzit inima. Apoi, împreună cu oaseţii din alte ţări, am vizitat sediul Societăţilor culturale ale românilor. E de mirare că într-un spaţiu atît de mic rămîne enormă dorinţa de afirmare.

Un alt moment de neuitat îl constituie destăinuirile unor oameni care s-au născut, au trăit, au învăţat şi iubit acolo, la Cernăuţi: academicienii Radu Grigorovici şi Vladimir Trebici, juristul Radu Economu. Gîndurile îmi sînt pînă astăzi la Cernăuţi, la destinul românilor din nordul Bucovinei. Deseori mă întreb: "Oare cîte românce se bucură, binecuvîntate fiind de Dumnezeu, de înţelepciunea şi curajul doamnei Alexandrina Cernov?" Clipe de mare sărbătoare am trăit în timpul slujirii parastasului şi dezvelirii monumentului funerar al lui Iancu Flondor...

Ileana CORHAN
Suceava